

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XII., ŠT. 97 — CENA 10 DIN

KRANJ, 14. DECEMBRA 1959

Odgovorne in pomembne naloge naše mladine

Včeraj so bile v nekaterih občinah našega okraja občinske mladinske konference, na katerih so pregledali delo, ki so ga opravile mladinske organizacije v preteklem letu. V tem času so bili povsod doseženi pomembni uspehi, ki se očitujejo tako v političnem delu naše mladine, kakor tudi v delovnih akcijah, naj si bo to v trajnem, občinskem, republikanskem ali zveznem merilu. Pri tem je treba še posebej poudariti, da je življenje v naših mladinskih aktivih postalo mnogo pestreje in zaradi tega privlačnejše za mladino. Porodile so se nove oblike dela, ki imajo edini namen v tem, da vključijo v razna društvena dogajanja čimveč naše mladine.

Tako se uspehom, ki jih je mladina imela v času narodnoosvobodilne borbe, pridružujejo vsakodnevni uspehi mladine v izgradnji socializma v naši državi. Vedno več mladine aktivno dela v različnih organih našega družbenega življenja. Lahko poudarimo, da je bilo že marsikje vkoreninjeno mišljenje in poudarjanje v pogledu vse večjega vključevanja mladine in žena v reševanje vseh problemov naše družbe. Toda mladina je bila ves čas v svojem delu vztrajna in je prav s svojo marljivostjo, sposobnostjo in konstantnimi uspehi razvijala tako okorela stališča, ki so še vedno obstajala pri nekaterih. Dobivala je vedno večje zaupanje. Ob volitvah, bodisi v samoupravne, kot v druge družbene organe, je mladina prevzemala vse večje obveznosti, dolžnosti in naloge.

Tako je bilo v našem okraju ob različnih volitvah v delavske svete in upravne odbore, lani spomladan, izvoljenih v te organe 923 mladincev in mladink. V združne svete je bilo izvoljeno 238 mladine. Pomemben uspeh pri vključevanju mladine je bil dosežen tudi na volitvah v ljudske odbore in njihove organe, kjer danes deluje 423 mladih državljanov, mlajših od 25 let. Posebno pomembno prelomnico pa smo zaznali na pravkar končanih volitvah v vodstva SZDL. V kranjski občini je bilo v te nove organe izvoljenih več kakor petina članstva prav iz vrst mladine. Podobni uspehi so bili doseženi tudi v drugih občinah.

Tako lahko trdimo, da smo vidi pomembne prelomnice, sredi pomembnega dogajanja, ko mladina vse bolj in bolj prevzema družbene odgovornosti na svoje rame. Seveda si je vse to zaupanje, ki ga ji daje vsa naša družba, pridobila predvsem z dolgotrajnim delom in doseženimi uspehi. Ti uspehi so se pokazali in zrasli v mladinskih delovnih akcijah, v klubih mladih proizvajalcev, v šoli, v aktivih mladih združnikov in povsod tam, kjer se je mladina aktivno udeleževala. Mladini se torej vse bolj na široko odpirajo vrata v vodstvene organe, mladina stopa na vodilna mesta, kjer v interesu skupnosti, v interesu napredka prevzema odgovorna mesta in seveda tudi odgovorno delo. To pa je tisto osnovno, kar se postavlja pred našo mladino. Mladina bo tudi v teh organih prav tako kakor do sedaj s še povečanim delom opravila zaupanje družbe v njeno delo v izgradnji socializma v naši domovini; opravila v korist celote, v korist napredka, v korist same mladine in njene bodočnosti.

K. M.

DJURO PUCAR ODLIKOVAN Z REDOM JUNAKA SOCIALISTIČNEGA DELA

Podpredsednik ZIS Aleksander Ranković je v soboto zvečer v navzočnosti visokih političnih osebnosti izročil Djuru Pucarju Red junaka socialističnega dela, s katerim ga je ob njegovem 60. rojstnem dnevu odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito.

V Stari Fužini pri Bohinju je bila včeraj, 13. decembra svečana proslava osemnajste obletnice ustanovitve Bohinjsko-jesenjskega odreda. Na proslavi je govoril predsednik ObLO Bohinj Ljotze Logar, predsednik ObLO Jesenice Franc Treven in bivši komisar

imenovanega odreda Milan Ložtrk-Novljan. Kljub slabemu vremenu je sledil tudi kulturni program. Na proslavi, ki ji je prisostvoval tudi predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Ivan Brtoncelj in številni preživelci borci iz bohinjskega, jeseniškega in blejskega področja, je organizacija ZB Stare Fužine razvila svoj prapor

V. občinska konferenca LMS Kranj

Obračun enoletnega dela

Kranj, 13. decembra

Danes dopoldne je bila v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj V. redna konferenca Občinskega komiteja LMS. Konferenci so poleg 217 delegatov iz osnovnih organizacij prisostvovali še številni gostje. Med njimi tudi predsednik CK LMS Stane Kranjc, predsednik ObLO Kranj Franc Puhar, predsednik OK LMS Kranj Zdravko Krvina, sekretar Občinskega komiteja ZKS Kranj Baldomir Bizjak in drugi. Konferenci so prisostvovali tudi predsedniki delavskih svetov kranjskih kolektivov, člani množičnih in političnih organizacij ter gostje občinskih komitejev iz Maribora-Center in Maribor-Težno in drugi.

Po uvodnih svečanostih, ko je mladinski pevski zbor kranjske gimnazije zapel nekaj borbenih pesmi, je predsednik ObLO Kranj Franc Puhar razvil mladinski prapor Občinskega komiteja LMS. Z ukazom predsednika republike so v okviru letošnjega praznika Dneva republike sprejeli odlikovanja zaslužni državljani za njihove napore za ekonomski in kulturni dvig dežele. V našem okraju je bilo podeljenih 119 odlikovanj. Z Redom dela III. stopnje je bilo odlikovanih 60, z Medaljo dela 56 posameznikov, medtem ko so Red dela II. stopnje prejeli trije zaslužni delavci.

SINDIKALNE ORGANIZACIJE NA JESENICAH O PRESKRBI

Na plenumu občinskega sindikalnega sveta Jesenice, ki je bil v petek, 11. decembra, so razpravljali o kmetijstvu v jeseniški občini in v zvezi s tem o preskrbi tega industrijskega središča s kmetijskimi pridelki. Ugotovili so, da je potrebna široka prizadevnost ne le občinskih organov, marveč vseh družbenih organov, da bi dosegli zaželjene uspehe. Zato bodo o teh vprašanjih, ki so že dolga leta pereč problem jeseniških delavcev, razpravljali tudi na sestanekih sindikalnih podružnic.

-I. c.

Franc Puhar in Zdravko Krvina pri razvitju prapora

TITO NA SLOVESNOSTIH V ZAGREBU

Ob zaključku proslav ob 40-letnici KPJ in SKOJ je bila v soboto popoldne taka proslava tudi v Zagrebu. Vrsti slovesnosti je dalo še prav poseben poudarek to, da se jih je udeležil tudi generalni sekretar ZKJ tovariš TITO, ki je popoldne okoli 4. ure prispel v Zagreb. Opoldne se je v Mestnem muzeju pričela razstava, ki prikazuje revolucionarno borbo Zagreba v zadnjih štiridesetih letih. Tovariš Tito si jo je ogledal kmalu po svojem prihodu. Potem je bil v Studentskem naselju, zvečer pa na slavnostni seji Mestnega komiteja ZK, kjer so mu zagrebški komunisti izročili posebno poslanico. V njej zagrebški komunisti generalnega sekretarja tovariša Tita pozdravljajo kot nekdanjega sekretarja zagrebškega Mestnega komiteja, na čelu katerega je pred tridesetimi leti začel smeli boj proti frakcijskemu razkolu za nemajomno enotnost partijskih vrst in za brezkompromisno zmago komunističnih načel. Krajši govor je za tem imel tudi tovariš Tito. V njem je poudaril predvsem revolucionarni značaj Partije in na kratko orisal njeno zgodovino. V govoru se je na kratko dotaknil tudi ideoloških sporov med posameznimi socialističnimi državami in poudaril, da v kolikor gre pri nas za revizionizem, gre le za revizijo slabe, stalistične prakse. Ko je zatem govoril o zunanjepolitičnih dogodbah, je poudaril, da so le-ti optimistični za ohranitev miru. Vendar, je poudaril tovariš Tito, če

ne bo prišlo do razpadanja sedanjih blokov, in ne le do premirja, to ne vodi v mir med narodi, ampak le v začasno premirje.

NOVEMBRA ZA 12 %

V tovarni vijakov »Plamen« v Kropi so kljub snežnim razmeram v novembru (zaradi katerih niso imeli dve izmeni električne energije) presegli mesečni družbeni načrt za 12 odstotkov ali 36.000 kilogramov izdelkov. Družbeni načrt po količini za 11 mesecev so presegli za 2,47 odstotkov. Letos so povečali proizvodnjo v 11 mesecih napram istemu obdobju preteklega leta za 5,82 odstotka ali 182.000 kilogramov izdelkov.

C. R.

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je imel v petek redno sejo, na kateri so najprej razpravljali o stanju turističnega gospodarstva v republiki ter o smernicah za njegov nadaljnji razvoj. V nadaljevanju se je izvršni svet sprejel uredbo o organizaciji in delu Komisije za verska vprašanja LRS ter razpravljal še o nekaterih zadevah s področja financ.

Priprava dela ni najboljša

SO UGOTOVILI ČLANI ZK V »PEKO« TRŽIČ

Pred dnevi so se člani osnovne organizacije ZK v tovarni čevljev »Peko« iz Tržiča zbrali v Domu »Partizana« na konferenci, na kateri so razpravljali o gospodarjenju in poslovanju v prvih devetih mesecih letos in o organizaciji dela. Poročilo in razprava sta pokazala, da delovni kolektiv dosega velike uspehe in presega planske obveznosti, vendar pa bi bili rezultati lahko še boljši, če bi odpravili več pomanjkljivosti objektivnega ali subjektivnega značaja. Pri tem

PLAN 5000 KRVOĐAJALCEV PODO PRESEGLI

Kot smo že poročali, se je v kranjskem okraju pričela 28. nov. velika krvodajalska akcija, ki bo trajala ves mesec december. Dosedanje akcije v Škofji Loki, Zireh, Zelenikah in v Bohinju (v Bohinju bo danes zaključene) so pokazale, da so občinski odbori Rdečega križa in osnovne organizacije RK izvedle odlične predpriprave, s čemer je uspelo, da je odziv prebivalstva skoraj povsod večji kakor so pričakovali, zlasti v hribovskih krajih, kjer ljudje sploh niso socialno zavarovani.

M. Z.

DVOJNO SLAVJE V BOHINJU

18-letnica vstaje — 15-letnica ustanovitve jeseniško-bohinjskega odreda — Prvi začetek s 96 puškami

V Bohinju so se marljivo pripravili na občinski praznik, ki ga slavijo 14. decembra. Ta obletnica je povezana z vstajo v 1941. letu. Letos bodo s to zgodovinsko obletnico slavili še drug pomemben dogodek — 15-letnico ustanovitve Jeseniško-bohinjskega odreda. Proslave bodo v Stari Fužini, kjer je bil svojčas štab odreda. Povabili so vse borce tega odreda in dru-

ge partizane, aktiviste in prebivalstvo okoliških krajev.

Po posvetovanju v Slaninikih nad Bohinjsko Belo, kjer je padla odločitev o organizaciji množičnega upora na Gorenjskem, so se začele v Bohinju velike priprave na splošno vstajo. Na sestankih po bohinskih vaseh in znamenitih sestankih v bistriški sirarni in šturmovi kleti, ki ju je vodil Tomaž Godec, so pripravili organizacijo ter potek splošne vstaje. Izdelan je bil podroben načrt za ves Bohinj in določeni vojaški poveljniki.

S 96 puškami se je pripravljala Bohinj v prvih dneh decembra 1941. Vstaja je bila določena v noči 14. in 15. decembra 1941. Čeprav je bila zatrta v kali in maščevana z nad petdesetimi umori ter požigom več hiš, je rodila v ljudeh Bohinja nezlomljivo voljo za nadaljnji odpor.

Po zadušitvi vstaje se je zdelo, da so postali ljudje apatični. Prvo polovico 1942. leta je bil okupator v ofenzivi. Z mrežo izdajalcev se mu je posrečilo izvesti vrsto uspešnih akcij, a že v drugi polovici

V zadnjih letih je bilo precej sprememb tudi v organizaciji trgovine. Od 1957. leta se je število trgovinskih maloprodajnih obratov rahlo povečalo, tako da imamo zdaj 591 lokalov. — Povprečno imamo v okraju 235 prebivalcev na eno maloprodajno trgovino. Najslabše v tem primeru je na področju Kranja, kjer pride 267 prebivalcev na maloprodajni obrat; najbolje pa na Jesenicah, kjer so v zadnjih letih odprli kar 18 prodajaln in pride 186 prebivalcev na maloprodajni lokal.

Za nadaljnji razvoj trgovine je potrebno načrtnejše zajemanje tržnih presežkov s področja kmetijstva; boljša organizacija prometa; vzgoja kadra, zlasti pa izpopolnjevanje trgovine s sodobno tehnično opremo; zagotoviti skladišča in podobno.

Vrednost investicij se je sicer v zadnjih letih zelo dvignila. Še leta 1957 je bilo porabljenega za potrebe trgovine le 159 milijonov dinarjev. Lani so se te investicije povečale na 186 milijonov, letos pa so se več kot podvojile in dosegle 622 milijonov dinarjev.

Vendar vse to še ne zadostuje.

Za skladni razvoj celotnega gospodarstva, za vsestransko izboljšanje življenjske ravni delovnega človeka so predvidene še večje investicije v trgovini v prihodnjih letih. Tako je predvideno v letu 1960 za 628 milijonov investicij. Večina teh sredstev bo porabljenih za novogradnje, in sicer 335 milijonov dinarjev. Med največjimi lokali, ki jih bomo gradili, so potrošniški centri s samopostrežbo v Stražišču, na Javorniku, v Kranjski gori, na Plavžu, v Podnartu in v drugih krajih.

-I. c.

Priprava dela ni najboljša

SO UGOTOVILI ČLANI ZK V »PEKO« TRŽIČ

Pred dnevi so se člani osnovne organizacije ZK v tovarni čevljev »Peko« iz Tržiča zbrali v Domu »Partizana« na konferenci, na kateri so razpravljali o gospodarjenju in poslovanju v prvih devetih mesecih letos in o organizaciji dela. Poročilo in razprava sta pokazala, da delovni kolektiv dosega velike uspehe in presega planske obveznosti, vendar pa bi bili rezultati lahko še boljši, če bi odpravili več pomanjkljivosti objektivnega ali subjektivnega značaja. Pri tem

gre predvsem za pripravo dela, sistematsko nabavo materiala, pa tudi naročil, ki večkrat niso v skladu s proizvodnjo, kakršno ime »Peko«. Omenjene pomanjkljivosti je treba odstraniti že sedaj, ker bodo sicer po rekonstrukciji podjetja še občutnejše.

Na konferenci so sprejeli v organizacijo ZK 5 mladink in dva mladince. Zaključili so jo z razpravo o nekaterih organizacijskih vprašanjih in sprejeli tudi sklep, da naj bo v »Peko« odslej tovarniški komite in da bodo člani ZK organizirani v treh grupah, s čemer bo organizacija svoje naloge in delo izvrševala še uspešneje kot doslej.

B. F.

MLADINA RADOVLJSKE OBČINE JE ZROROVALA

Radovljica, 13. decembra

Danes je bila v prostorih Občinskega ljudskega odbora Radovljice redna letna konferenca mladine radovljske občine.

Obravnavali so svoje uspešno dosedanje delo in sprejeli program za delo v prihodnjem letu.

France Zvan

PLAZ ZASIPA STRUGO BISTRICE

TRŽIČ, 13. decembra ob 10. uri: Dopisnik iz Tržiča nam poroča, da je velik zemeljski plaz, ki polzi proti strugi Bistrice, že s hitrostjo približno 1 meter na uro in ki je v soboto porušil Debevevo hišo, odnesel s seboj tudi že drugo hišo, ki se z zemeljsko gmo to pomika proti strugi Bistrice. Struga Bistrice je danes okoli 10 ure že skoraj zasuta. Vojaki, predvojaška vzgoja, gasilci, gorska reševalna služba in prostovoljci kopljejo vzporedno strugo, po kateri bo odtekala voda Bistrice, ko bo struga popolnoma zasuta. Te ekipe delajo neprenehoma podnevi in ponoči. Razsvetlili so tudi vse ogroženo področje tako, da dela potekajo nemoteno.

Ogroženo prebivalstvo so evakuirali v telovadnico Partizana Tržič in Križe, v sindikalni dom in v šole. Dostoj se preselili že 56 družin. Za prehrano teh ljudi skrbita menza Bombažne predilnice in kavalnice Tržič in gostinsko podjetje. Če bo zemeljski plaz popolnoma zasul Bistrico, bodo morali evakuirati iz hiš še okoli 300 ljudi, ki stanujejo v Preski. Na nevarnih mestih so posebne ekipe JLA in minerjev, ki razstreljujejo teren tako, da bo imela voda prosto pot. Pri teh delih dela okoli 200 vojakov in dva buldožerja.

Vsa reševalna dela vodi poseben štab, v okviru katerega so organizirali posebne ekipe za evakuacijo ljudi, za njihova prenočišča in prehrano, za tehnična dela, za zavarovanje, in skupino strokovnjakov, ki natančneje opazuje plaz. Poseben štab skrbi za zbiranje denarja in druge pomoči. Po zvočnih pozivih so javnost, podjetja, družbene organizacije in posameznike, naj pomagajo ogroženim ljudem. Na prvi poziv je delavka Marija Dobrin prispevala 220 dinarjev. Socialistična zveza delovnega ljudstva Tržič je v ta sklad dala že 250.000 din, sindikalna podružnica BPT pa 500.000 dinarjev. Vse prebivalstvo je v stalni pripravljenosti za primer še hujše ne-

Plaz vse bolj oži strugo Bistrice

LJUDJE IN DOGODKI

VELIKO POTOVANJE

Ameriški predsednik Eisenhower se je lotil menda do zdaj najdaljšega potovanja po svetu. Saj bo obiskal vrsto dežel kar na treh celinah, Evropi, Aziji in Afriki. Že do zdaj je pustil za seboj Italijo, Turčijo, Pakistan in Indijo. Pred seboj pa ima poleg Perzije in Grčije še Turčijo in Maroko. Vmes pojde pa še v Pariz na sestanek državnikov vseh zahodnih velikih sil. Ta sestanek, ki se ga določili za 19. december, naj bi bil nekakšna priprava zahodnih sil na vrhunski sestanek med vzhodom in zahodom, ki ga že toliko časa obetajo in pričakujejo.

Razume se, da svetovni tisk veniko piše o tem maratonskem potovanju ameriškega predsednika in o njegovih ciljih.

Da se je Eisenhower podal na tako dolgo pot — izračunali so, da bo prešel celih 32 tisoč kilo-

metrov — so ga prisilile razmere v zahodnem taboru po ameriško-sovjetskem približevanju. Prva znamenja možnosti popuščanja napetosti med vzhodom in zahodom so namreč zelo razrahljala zahodno enotnost, ki so jo v času hladne vojne pod pretnjo »komunistične nevarnosti«
še dosti uspešno vzdrževali. Ko pa je prišlo do ameriško-sovjetskih pogovorov, pa se je vsaka izmed zahodnih držav začela bati, da ne bi utrpela škodo spritno zblizanja med Moskvo in Washingtonom. Znano je, koliko otepanja so že imeli z de Gaulleovimi zahtevami po enakopravnosti z ZDA in Veliko Britanijo v Atlantskem paktu. Tudi male države tega pakta so se začele oglašati z zahtevami po večjih pravicah pri določanju politike zahodnega tabora. Seveda so pri tem prišle navzkriž mnoge koristi posameznih držav.

Da bi zgladi vsa ta nasprotja v zahodnem bloku, se je Eisenhower podal na sedanje dolgo potovanje. Njegov cilj je doseči, kar se da, trdno enotnost zahodnega bloka, da bo lahko na sestanku velikih imel potrebno zaslombo zahodnega tabora.

Ikritati pa je Eisenhower skušal opraviti še drugo, zanj nič manj važno nalogo — okrepiti ameriški vpliv in utrditi ameriške gospodarske in politične koristi v vseh deželah, ki jih je

AKADEMIJA V POČASTITEV 60-LETNICE OBSTOJA PLANINSKEGA DRUŠTVA KRANJ

V sredo, 16. decembra ob 20. uri bo v Prešernovem gledališču akademija v počastitev 60. obletnice obstoja Planinskega društva Kranj. Na sporedu bo nagovor, razvitje društvenega prapora, počastitev zaslužnih planincev in kulturni spored, v katerem bodo sodelovali mladi planinci in pevski zbor »France Prešeren«. Akademija bo pod pokroviteljstvom predsednika Občinskega ljudskega odbora Kranj tovariša Puharja, ki bo tudi kum novemu praporu. Planinsko društvo Kranj vabi vse člane in prijatelje k številni udeležbi.

DELOVNA AKCIJA GOJENCEV DIJAŠKEGA DOMA V KRANJU

Gojenci Dijaškega doma v Kranju so v soboto začeli z izgradnjo vodovodnega priključka k delu nove stavbe. S prostovoljnimi delom bodo izkopali 100 metrov dolg in 2 metra globok jarek. Tako bodo izkopali okoli 250 kub. metrov zemlje. Pri gradnji vodovoda bodo sodelovali vsi gojenci doma.

Veliko razumevanje, ki ga je mladina pokazala, bo omogočilo da se gojenke hitreje preselijo v novo stavbo, kajti sedaj so začas-

KJE BOMO PRIČAKALI NOVO LETO

Marsikdo že premišljuje, kje bo silvestroval, kje bo dočkal Novo leto. Planinske kočice, gostišča, hoteli in letovišča ob morju bodo prav gotovo dobro biskana. Vendar vsi ne morejo tja in mnogi bodo ostali doma. Povprašali smo po nekaterih najbolj znanih gostiščih na Gorenjskem, kako se pripravljajo za praznovanje Novega leta. Zvedeli smo tole:

● V restavraciji Park v Kranju za silvestrovanje že sprejemajo rezervacije in imajo polovico kavarnarje že zasedene. Cena za rezervacijo, kjer je vključena tudi obvezna večerja, znaša 1300 dinarjev.

● V Grand hotelu Toplice na Bledu smo zvedeli, da bo silvestrovanje v zgornji in spodnji dvorani. Prav tako bosta goste zabava dva orkestra. Do danes so sprejeli že kakih 224 rezervacij, medtem ko imajo še 30 do 50 prostih mest. Cena rezervacije z obvezno večerjo pa znaša 1800 dinarjev.

● Prav tako se pripravljajo za silvestrovanje v hotelu Zlatorog v Bohinju. Tu imajo že več kot en mesec vse rezervirano. Za veselo razpoloženje pa bodo poskrbeli s poskočnimi vižami ljubljanski študentje.

Izbira vsekakor ne bo majhna. Vsek se bo zabaval tam, kjer mu bo najbolj ugajalo.

že in jih še bo obiskal. Kar pogledmo, kaj brez slehernega olepšavanja piše na primer New York Herald Tribune: Sovjetski uspehi niso samo vzbudili spoštovanja drugih narodov za sovjetske dosežke v vesoljstvu, ampak so celo omogočili zmanjšati škodljive posledice tistega, kar so Sovjeti storili na Madžarskem. Eisenhower lahko dožee, meni omenjeni časopis, da se zmanjša vpliv teh sovjetskih uspehov.

Značilnost Eisenhowerove poti je tudi v tem, da je obiskal tiste dežele, ki so tako ali drugače navezane na zahodni blok. Razen ene same izjeme. In to je Indija. Zato je tudi obisk Indije imel povsem druga obtežila. Dokaz temu je že to, da se je v Indiji zadržal celih pet dni, medtem ko je na primer Turčijo odpravil v dveh urah. Mnogi so v Ameriki sicer že nekaj časa prej upali, da bi morda Indijo, zdaj, ko ima težave s Kitajsko, lahko nekoliko omajali v njeni trdnosti, da ostane še naprej izvenblokovska dežela. Nehru pa je večkrat odločno povedal, da Indije ne more ničesar odvrniti z njene neodvisne poti. In Eisenhower je šel v New Delhi v spoznanju, da obiskuje izvenblokovsko deželo, ki bo tako tudi ostala. V tem je izjemen pomen obiska v Indiji.

ZVONE KOS

iz naših krajev

no nastanjene v dveh učilnicah. Z njihovo preselitvijo bodo gojenci dobili za svoje delo prepotrebne učilnice, kar se bo brez dvoma poznalo tudi pri učnih uspehih. Delo pri izgradnji vodovoda je prevzela domska skupnost. Prvi dan dela je pokazal, da so se gojenci dela resno lotili in da bo vodovod narejen v nekaj dneh.

PRED OBČNIMI ZBORI PODRUŽNIC

V sredo, 9. decembra je bila v Radovljici seja predsedstva Občinskega sindikalnega sveta Radovljica. Na seji so analizirali delo sindikalnih podružnic in se pogovorili o pripravah za občne zbornice podružnic, katere predvidevajo za manjša podjetja v januarju, za večja pa v februarju in v prvi polovici marca, vzporedno z izdelavo zaključnih računov za leto 1959.

Pri analizi dela posameznih podružnic so ugotovili, da vse podružnice ne delajo tako, kot bi bilo treba, zato bo ObsS sredi decembra poklical na ožje posvete predsednike in tajnike sindikalnih podružnic. Na posvetih se bodo pogovorili o vseh problemih in težavah, ki ovirajo pravilno delo, kakor tudi o povezavi dela z vodstvi podjetij ter o pripravljalnih delih za občne zbornice. ObsS bo priporočil podružnicam, naj se že enkrat otresejo raznega drobnega dela in bolj spremljajo delo vodstev podjetij in samoupravnih organov. Na zaključku so sklenili, da bodo 24. t. m. sklicali plenum, na katerega bodo povabili predsednike IO in predsednike prosvetnih društev ter vodje izobraževalnih centrov iz podjetij, na katerem bi določili smernice za bolj povezano kulturno-prosvetno delo.

C. R.

O PROSVETNEM DELU V RADOVLJSKI OBČINI

Radovljica, 13. decembra Na redni letni skupščini Zveze Svobod in prosvetnih društev občine Radovljica, ki je bila danes, so kritično razpravljali o dosedanjem prosvetnem delu. V razpravi so govorili o možnosti sodelovanja oziroma izboljšanja dramske sekcije in v Lescah in v Radovljici ter o vzdrževanju nekaterih prosvetnih domov.

I. C.

PREMIERA NA VISOKEM

Visoko, 12. decembra

Danes zvečer se je v dvorani Zadržnega doma na Visokem občinstvu predstavila dramska sekcija prosvetnega društva »Straža«
Olševke s premiero veseligrice v treh dejanjih »Trije fantje in eno dekle«. Irgo je uspešno režiral Mirko Cegnar iz Stražišča. Številno občinstvo je bilo s predstavo zelo zadovoljno tako v soboto, kakor tudi v nedeljo popoldne, ko so igro ponovili.

-an

VSE ENOTE

IN USTANOVE VOJSKE

SE LETOS SKRBNO PRIPRAVLJAJO NA SVOJ PRAZNIK

18-letnico, Dan Jugoslovanske ljudske armade — 22. december bodo tudi letos slovesno proslavile vse enote in ustanove JLA. V enotah, ustanovah in šolah JLA je zelo živahno politično, kulturno in športno delo. Povsod so se začela predavanja, posvečena ustanovitvi in razvoju JLA. Vojški klubi bodo organizirali prikazovanje številnih filmov o NOB, obiske pripadnikov JLA v muzejih in zgodovinskih krajih ljudske revolucije ter raznih kolektivnih in podjetij.

RAZSTAVA O DELU KRANJSKE MLADINE

Občinski komite LMS Kranj je teden dni pred svojo redno letno mladinsko konferenco pripravil v zgornjih prostorih Mestnega muzeja v Kranju razstavo, ki prikazuje dejavnost kranjske mladine v preteklem letu. Razstava je bila odprta v soboto, 5. decembra popoldne.

STRELCI IZ ŠKOFJE LOKE

BI ZELELI VEČ RAZUMEVANJA

Pred dnevi je imela strelska družina »Bratov Kavčič«
iz Škofje Loke svoj redni letni občni zbor, ki je dobro uspel, saj je nazorno prikazal desetletno razvojno pot škofojeloških strelcev. Njihovi uspehi so bili plodni. Razvili so prapor, ustanovili več strelskih drušin in sekcij, občinski strelski odbor in imeli več drugih pomembnih akcij, čeprav njihovi delovni pogoji niso bili najboljše, pa tudi pomoč od občine in ostalih družbenih organizacij so bile slabe.

-an

Priprave za stanovanjsko reformo v Tržiču

Najemnina v povprečju samo za 2,3% višja

POPIŠOVANJE IN IZDAJO NOVIH ODLOČB BODO PRAVOČASNO OPRAVILI

Tudi v Tržiču, kakor v drugih krajih, so pretekli teden začeli popisovati stanovanjska poslopja, kar sodi v obsežno delo priprave na stanovanjsko reformo. Celotno področje je razdeljeno v 12 popisnih okolišev, v vsakem okolišu sta dva popisovalca. Po izkušnjah iz prvih dni popisovanja upajo, da bo to delo opravljeno do konca meseca. Tako upajo, da bodo pravočasno izdali stanovanjske odločbe, da se jim ne bo treba posluževati akontacij na nove najemnine, koef je to predvideno za kraje, kjer bi se priprave zakasile.

Vzporedno s popisovanjem pripravljajo predloge za ustrezne predpise, ki jih bo sprejel občinski ljudski odbor v okviru stanovanjske reforme. Seja ObLO bo okrog 20. decembra. Sem sodi na primer vrednost točke, kjer je dopustna razlika od 420 do

ZA LEPSI IZGLED MEST IN VASI

Pred nedavnim je bila v prostorih Okrajne zadržne zveze Kranj seja Hortikularnega društva. Med drugim so na seji razpravljali, da je v naših mestih na Gorenjskem še vse premalo zelenja. Slabo so oskrbovani predvsem novi javni nasadi. Okolica stanovanjskih blokov pa je še marsikje pusta, prav tako kot so jo pustili graditelji. Tu manjka iniciative predvsem s strani prizadetih, zato je posebno razveseljivo, da so začeli ustanavljati komisije pri stanovanjskih skupnostih, ki bodo skrbele za ureditev okolja.

VREMENSKA NAPOVED

Pričakuje se vdor mraza iz Rusije. Približno do 17. decembra napovedujejo vremenslovci sneg z burjo in temperaturo pod ničlo. — Po 17. decembru pretežno jasno in hud mraz.

KRONIKA

V ENEM STAVKU

V trgovskem podjetju Merkur v Kranju so dobili nove štedilnike na butan, znamke Ignis iz Italije. — V trgovskem podjetju Delikatosa v Kranju bodo za Novo leto znižali cene živilom, od 15. decembra naprej pa bo potrošnike stregel Dedek Mrz. — V knjigarni »Simon Jenko«
v Kranju so za novoletne praznike dobili tele nove knjige: Knjigo o Darwinu, »Prstan z rož«, Franceta Bevka »Smeh skozi solze«, Jožeta Pahorja »Mladost na Krasu«, od Belajeva »Zvezda Kec«, dr. Lavra Črnelja »Z raketo v vesolje«, Predraga Jirsaka Lunin otroci, H. G. Wellsa Prvi ljudje na mesecu in Zgodovino narodov Jugoslavije II. del. — Razstavo akademskega slikarja Ljuba Ravnikarja s 22 deli nedelje ogledalo 200 obiskovalcev. — V trgovini Elektrotehničnega podjetja v Kranju so dobili nove trocevne radijske aparate »Slavček«, izdelek Telekomunikacij iz Ljubljane, cena je 19.500 din.

NEKAJ O AKTIVU LMS V POLJANAH

Aktiv LMS v Poljanah nad Škofjo Loko deluje že dobrih pet mesecev. Kljub temu pa je to najboljši aktiv v vsej škofojeloški občini.

Ceprav se mora finančno vzdrževati povsem sam, je v tem kratkem času dosegel vidne uspehe. Organizirali so izlete in imeli z drugimi aktivni razna tekmovanja na športnem in kulturnem področju. — Začeli so s plesnimi vajami pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja. — S prostovoljnimi delom so mladinci in mladinke pomagali pri gradnji spomenika padlim žrtvam v Poljanah.

Za praznovanje občinskega praznika škofojeloška mladina pripravlja največjo mladinsko tekmovanje v letošnjem letu, in sicer v oddaji »Spoznavaj svet in domovino«. Oddaja bo 20. decembra 1959 v Poljanah. Na njej bo sodelovalo 10 ekip iz raznih aktivov. Člani aktiva nadalje urejujejo klubsko sobo, ki bo enkrat ali dvakrat tedensko odprta kot čitalnica za vse vasčane. Imeli bodo razna politična in poljudnoznanstvena predavanja in tesneje povezali s KUD.

NEZGODE

V. J. iz Kokrice se je pred enim tednom nataknil na železno mrežo in si tako rnil levo zapestje. — V šoli je padla in si poškodovala levo roko v zapetju V. R. iz Zabnice. — V Zdravstvenem domu v Kranju se je javil S. A. iz Kranja, da ga je nekdo udaril po glavi in je pri tem dobil poškodbo v predelu levega očesa. — T. L. iz Kokrice je padel po stopnicah in si zlomil desno ključnico. — M. R. iz Nove vasi pri Perdvoru se je doma urezala v levi palec roke. — F. P. iz Kranja se je urezala v levi palec roke. — Pred dnevi se je udarila na levo krabo M. D. iz Kranja. — M. K. iz Kranja je padla in si zlomila levo roko v zapetju. — J. V. iz Milj me je na poti iz šole nekdo vzgel ka men v čelo. — Vsi omenjeni so iskali zdravniško pomoč v ambulanti Zdravstvenega doma v Kranju.

PRIPRAVE ZA NOVOLETNO JELKO V TRŽIČU

Pretekli teden so se v Tržiču dogovorili, kako bodo organizirali praznovanje Novoletne jelke in Dedka Mraza. Organizacijo tega otroškega slavlja je tudi tu prevzelo Društvo prijateljev mladine.

Tako bodo že 15., 16. in 17. decembra brezplačno predvajali v Tržiču za vse otroke zabavne filme. Uporobili bodo praviljico mladinsko igro Pavla Golie »Jurček«.

Razen tega bodo obdarili vse predšolske in šolske otroke. Predvidevajo pa, da bodo zbrali od gospodarskih organizacij za darila okrog 400 do 500 tisoč dinarjev.

Izdaja CP »Gorenjski glas«
— Urejuje uredniški odbor
— Direktor S. Beznik
— Odgovorni urednik Vojko Novak — Tel. uredništva 475
— Uprava 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-125 — Izdaja ob ponedeljkih in petkih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 din

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodaj 2 ha zaraščenega gozda in pol ha njive ob cesti Brnik-Senčur. Naslov v oglasnem oddelku. 5229

Prodaj motorno kolo DKW 200 kubični. Jakob Pekovec, Boh. Sred. vas 36. 5241

Prodaj voz za pravljalivke skoraj nov. Trboje 7 pri Kranju. 5243

Prodaj 1 ha njiv in 1 ha gozda pri Trbojah. Senčur 97. 5244

Iščem prazno ali opremljeno sobo v Kranju ali okolici. Nudim 20 tisoč dinarjev nagrade. Ponudbe oddati v oglasni oddelku. 5247

Kupim enosobno stanovanje v Kranju. Ponudbe z navedbo cene pošljite v oglasni oddelku pod »Vseljivo«. 4865

Za stanovanje ali večjo sobo v Kranju ali okolici nudim 20.000 dinarjev nagrade. Ponudbe pošljite v oglasni oddelku. 5264

Nasla sem možko Rogovo kolo. Naslov v oglasnem oddelku. 5265

Dne 6. decembra mi je v cerkijanskem avtobusu osumljena oseba vzela denarico. Pozivam jo, da mi jo vrne na naslov v oglasnem oddelku. 5266

Prodaj 2 prašiča 70-kilogram. Pot na Jošta 17, Kranj. 5267

Ugodno prodaj majhen 4-čevni radio super »Orion« za 10.000 din. Naslov v ogl. odd. 5268

Prodaj 10 električnih izolatorjev dobro ohranjenih in v stanju. Naslov v ogl. odd. 5269

Vseljivo hišico z vrtom, njivo in gozdom prodaj takoj. Vrba 23, Zirovnica. 5270

Prodaj skoraj nov sadni mlin na motorni pogon za 13.000 din in plug za 4000 din. Peternejl Jože, Mošnje, pošta Brezje. 5271

Zamenjam dvosobno stanovanje s pritlikinami v mestu za enosobno. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Takoj«. 5272

Zamenjam komfortno stanovanje v Ljubljani za dve ali trisobno v Kranju. Naslov v ogl. odd. 5273

Kupim slameznico na motorni pogon v dobrem stanju. Ponudbe oddati v oglasni oddelku. 5274

Sprejemmo takoj v službo enega delavca. Pekarna, Kranj. 5275

Ivanki Lukanc in Dragotu Jančičeviču na novi življenjski poti vse najlepše. — Milica. 5276

Preključem št. bl. 40127 izdane ga v Komisiji trgovini Kranj, dne 22. II. 1959. Zalokar Slavka. 5278

OBJAVE

VPIS V OSNOVNO SOLO ZA ODRASLE NA JESENICAH

Delavska univerza Jesenice razpisuje vpis v I. in II. letnik Od dela za odrasle pri Osnovni šoli »Tone Čufar« Jesenice.

Pogoji: V 4. letnik se lahko vpiše vsakdo, ki je dokončal 4 ali tudi manj razredov osnovne šole, v II. letnik pa le kandidati z dovršenim 6. razredom osnovne ali sjele ustrezne šole. Prednost imajo zaposleni kandidati, stari nad 17 let.

Prošnje z zadnjim šolskim spričevalom in potrdilom o zaposlitvi naj interese oddajo do 20. januarja 1960 v pisarni Osnovne šole Tone Čufar Jesenice.

Pričetek pouka za oba letnika do 9. februarja ob 14.30 uri v prostorih Gimnazije Jesenice.

Delavska univerza Jesenice

OBVESTILO ZAVAROVANEC

Počeni s 1. decembrom 1959 bo Podružnica socialnega zavarovanja v Radovljici poslovala za nevaljane stranke v torkih in petkih le od 8. do 11. ure, ostale dneve v tednu pa v svrhu izplačevanja potnih stroškov samo od 8. do 9. ure.

Izven navedenega časa strank ne bomo sprejemali razen za potrjevanje nalogov za izplačilo otroškega dodatka.

Skrajšanja delovnega časa za stranke je potrebno zaradi hitrejšega poslovanja, ki je bilo pri doseganju razporeda uradnih ur zelo oteženo.

KINO

»Radio«, Jesenice: 15. decembra amer. barv. film »PUŠČAVA ŽIVLJA«; 16. do 18. decembra ameriški barv. v. film »ISKALCI«.

»Plavž«, Jesenice: 15. decembra amer. barv. cinem. film »VITEZI OKROGLE MIZE«; 16. decembra amer. barv. cinem. film »BELO

PERO«; 17. in 18. decembra amer. barv. film »PUŠČAVA ŽIVLJA«.

Zirovnica: 16. decembra ameriški barvni cinem. film »VITEZI OKROGLE MIZE«.

Dovje-Mojstrana: 17. decembra amer. barv. cinem. film »BELO PERO«.

Koroška Bela: 15. dec. francoski barv. film »MOJ STRIC«.

Bled: 15. do 17. decembra ital. film »ŽENA DNEVA«, predstava v torek in četrtek ob 20. uri, v sredo pa ob 17. in 20. uri.

Radovljica: 15. decembra ob 20. uri ter 16. decembra ob 17.30 in 20. uri švedski film »NASMEH POLETNE NOČI«; 17. decembra ob 17.30 in 20. uri slovenski film »NE ČAKAJ NA MAJKA«.

»Predilec«, Škofja Loka: 17. in 18. decembra pisan program risanih filmov v cinemascopu. V četrtek ob 16. uri za mladino, v petek ob 19.15 uir — cene znižane.

Domžale: 16. in 17. decembra amer. barv. film »GOSPODAR BALANTRAEA« — predstava v sredo in četrtek ob 18. in 20. uri.

Duplica pri Kamniku: 16. in 17. decembra ob 19. uri angl. cinem. film »INTERPOL«.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 16. decembra ob 20. uri: AKADEMIJA — priredi Planinsko društvo Kranj.

Četrtek 17. decembra ob 16. uri Lutovski: DEZURNA SLUŽBA — red Iskra.

Premiera Golijeve mladinske igre »Jurček« je predvidena za 20. decembra 1959. Do tega časa sprejema uprava Prešernovega gledališča tudi prijave za zaključne predstave po znižanih cenah s prihodom Dedka Mraza.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Fižol 65 do 80, ajdova moka 70, koruzni zdrob, krma za kokoši in proso 40 din, koruza 38 do 40, kaša 70 do 80, ješprenj 60 do 70, oves 25 do 30, krhlji 40 do 50, orehi 90 do 100, smetana 250 din za liter. Korenček 30 do 50, čebula 35 do 40, krompir 16 do 17, zelje kisl 45 do 50, zelje sladko 15 do 20, ohrovt 20, solata 50 do 70, radič 100, pesa 35 do 40, repa sladka

NAROČAJTE »GLAS GORENJSKE«, KI BO Z NOVIM LETOM IZHAJAL TRIKAT TEDENSKO I NAROČNINA SAMO 900 DIN

8, repa kisl 30, redkev 25, jabolka 45 do 70, sir-skuta 100, surovo maslo 500 do 550 din za kilogram. Jajca 27 do 30 din kos, kokoši 500 do 600, zajci 400, piščanci 350 do 450 din, česen 5 do 20 dinarjev glavica, špinata 25 din merica, peteršilj in zelena 10 din šopek.

V RADOVLJICI

Solata 50, cvetača 75, korenček 46, zelje-glave 22, zelje-kislo 44, česen 138, čebula 38, limone 200, jabolka 70, pomaranče 180, mandarine 200, fige-suhe 180, slive-suhe 160 in banane 290 din za kilogram. Jajca 30 din kos.

V ŠKOFJI LOKI

Solata 70 do 80, krompir 16 do 18, kisl zelje 40, kisl repa 30, fižol 80 do 100, jabolka 60 do 80, med 320 do 380 din za kilogram. Špinata 20 din merica, smetana 20 din zajemalka. Trg je bil zaradi dežja slabo obiskan.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 18. DECEMBRA

8.05 Simfonična matineja; 9.00 Naš podlistek — Jacob H. E.: Sest tisoč let kruha — II.; 9.20 Ritmi Latinske Amerike; 10.10 Operni dvosevi; 10.35 Iz filmov in glasbenih revij; 11.30 Družina in dom; 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. France Adamič: Namakanje sadovnjakov; 12.45 Slovenske narodne poje Ileana Bratuž; 14.25 Radijska šola za nižjo stopnjo: Kaj nam je povedala luna; 15.40 Iz svetovne književnosti — Berthold Brecht: Krivoverčev plašč; 16.00 Petkov koncert ob štirih; 17.10 Razgovor z volivci; 17.40 Borbene pesmi; 18.00 Človek in zdravje; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.15 Tedenski zunanepolitični pregled; 20.30 Mozartovi koncerti — 8. oddaja.

SOBOTA, 19. DECEMBRA

8.05 Radi bi vas zabavali; 9.30 Revija jugoslovanskih pevcev in samospevov; 10.40 Poje invalidski pevski zbor; 11.30 Pionirski tednik; 12.15 Kmetijski nasveti — Cilka Malešič: Nabava gospodinskih pripomočkov; 12.45 Majhni zabavni ansambli; 13.45 Priljubljene operne arije; 14.25 Zamimivosti iz znanosti in tehnike; 15.40 Na platnu smo videli; 16.30 Za razvedrilo; 17.10 Glasbena križanka št. 16; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.45 Okno v svet; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.00 Zvoki za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Priljubljene popevke.

AVTOPROMET KRANJ

sprejme v službo

3 sprevodnike

z dovršeno osemletko, vojaščine proste

sprejme tudi

več šoferjev „D“ kategorije

Plača po tarifnem pravilniku podjetja

Prošnje pošljite najkasneje do 18. decembra 1959 na Upravo podjetja

Po kratki mučni bolezni je došla naša ljubljena mama, žena, stara mama, sestra, teta in svakinja

KATARINA POLAJNAR roj. POLAJNAR, žena posestnika.

Pogreb pokojnice bo v ponedeljek, 14. decembra 1959 iz hiše žalosti na pokopališču v Kokri.

Globoko žalujči: mož Andrej; otroci: Ana, Andrej, Marija, Julka, Malka in Francka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Kranj, Kokra, Bled, Celovec, Toronto — Kanada, Čikago — ZDA.

šport - šport - šport - šport - šport

Zakaj samo šest mednarodnih srečanj?

Upravičeno lahko trdimo, da je bokež na ledu na Jesenicah šport številka 1. Skoraj neverjetno je, kakšen razmah je ta igra doživela v tem kraju in kaj pomenijo dogodki na umetni ledeni ploskvi za prebivalce Jesenic. Jeseniško bokeško moštvo je do danes odigralo že 14 tekem z domačimi in inozemskimi ekipami. Tako so letos gostovali pod Mežakljo Avstrijci, Francozi, Nemci, Finci in nazadnje še Švedi. Tekma, ki je bila odigrana pretekli četrtek s švedskim ligašem GÖTA IK, je bila predzadnja z inozemskim moštvom enakovrednim Jeseničanom. Ponudb za igranje tekem (zlasti z Norveške, Vzhodne Nemčije in drugih držav) je toliko, da jih je nemogoče vse sprejeti.

Mednarodna komisija pri Športni zvezi Jugoslavije pa je Jeseničanom za letošnjo sezono odobrila le šest mednarodnih tekem. Pet tujih ekip je že gostovalo na Jesenicah, torej preostane samo še ena tekma. Tako se sprašujemo, ali naj še zadnje srečanje s tujo ekipo zadovolji kvaliteto jeseniškega moštva. Prav gotovo ne. Domače ekipe so komaj enakovredne drugi ekipi jeseniškega državnega prvaka. Zato je nesmiselno, da bodo Jeseničani sedaj praktično do konca sezone ostali brez mednarodne tekme. Ali naj Jeseničani v takih okoliščinah napredujejo? Za to bo treba za Jesenice najti ustrezno rešitev. Dovoliti bo treba več mednarodnih tekem, saj je bokež na Jesenicah in domala za vso Gorenjsko največji športni užitek. Tu pa je treba misliti tudi na rentabilnost drugega objekta — umetnega drsališča, ki tudi ni najmanj pomembno.

Žreb je odločil

REŠITEV NAGRADNE ZLOGOVNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. lukati, 4. nakaza, 7. kravata, 8. pomenki, 9. nihati, 11. ventil, 13. Asti, 15. Donava, 18. racija, 19. lise, 21. pavi, 22. zemljani, 24. zarana, 25. fiki, 26. kafra, 27. lornjeta, 28. dizati.

NAVPIČNO: 1. lukrativen, 2. kava, 3. titani, 4. na poti, 5. kamen, 6. zakidati, 10. halucinacija, 12. Tibburg, 13. asfalt, 14. vandalizem, 15. Dora, 16. vaja, 17. zgodovina, 21. parafraza, 23. Nikita, 24. zakadi.

IN IZID ŽREBANJA

1. nagrado 5000 dinarjev dobi Bogomila Kunstelj, Tavčarjeva 7, Kranj; 2. nagrado 3000 din Franc Naglič, Prešernova 10, Kranj; 3. do 10. nagrado po 1000 dinarjev prejmejo Marija Kovač, Tavčarjeva 37a, Kranj; Alojz Semolič, Stara cesta 22, Kranj; Justina Naglič, Prešernova 10, Radovljica; Mayer Iva, Jahačev prelaz 2, Kranj; Irena Znidar, Jezerska 64, Kranj; Mira Pirc, Zupančičeva 10, Kranj in Andrej Perne, Titov trg 12, Kranj; 11. do 20. nagrado po 500 dinarjev prejmejo: Marija Kunstelj, Tavčarjeva 22, Kranj; Václav Držaj, Zanova 7, Kranj; Janez Znidar, Jezerska 64, Kranj; Korbar Mojca, Cankarjeva 5, Kranj; Dragica Tilčar, Jenkova 10, Kranj; Vinčo Brenk, Škofjeloška 19, Kranj; Vera Krušec, »Jambor« Črnuče pri Ljubljani, Fani Pavla, Rimska 10, Ljubljana; Marjetka Pirc, Zupančičeva 5, Kranj in Franc Eržen, cesta Kokrškega odreda, Kranj.

Pri žrebanju, ki je bilo v soboto popoldne ob 16. uri v prostorih uredništva, je sodelovalo 11 reševalcev in dva člana redakcije. Reševalci iz Kranja lahko dobe denarne nagrade v uredništvu od srede dalje (16. decembra 1959) do vključno 31. decembra 1959, dobitniki izven Kranja pa bodo prejeli nagrade po pošti.

Uredništvo in uprava

»TERMIKA« podjetje za toplotne izolacije Ljubljana sprejme za svoj obrat v Bodovljah nad Škofjo Loko

2 KLJUČAVNICARJA

1 STRUGARJA

Nastop takoj ali čimprej. Delo v akordu, ugodni pogoji za zaslužek. Stanovanje nimamo. Prijaviti se v obratu Bodovlje nad Škofjo Loko ali na upravo podjetja v Ljubljani.

Zato ob koncu lahko trdimo, da je za Jesenice nujno, da gostuje na tej umetni ledeni ploskvi čimveč inozemskih moštev. Saj prav ta srečanja privabijo na tribune veliko več gledalcev in s tem prinesejo veliko več denarja.

In končno so takšne tekme kot je bila preteklo sredo na Jesenicah s stockholmskim klubom GÖTA IK našemu športu in bokežu na Jesenicah samo v korist.

Z občnega zbora RK Mladost

Po triletnem delu - prvi v Sloveniji

Kranj, 13. decembra
Danes dopoldne je bil v prostorih nove osemletke »Lucijan Seljak« v Stražišču IV. redni letni občni zbor Rokometnega kluba Mladost. Iz skrbno pripravljenih poročil smo razbrali, da je bilo delo tega športnega kolektiva v Kranju res plodno. Po triletnem obstoju kluba niso zavzeli samo prvo mesto v Sloveniji po množičnosti, pač pa tudi po kvaliteti. V klubu je vključenih preko 100 članov, ki tekmujejo v devetih ekipah. Letos v minuli sezoni odigrali rekordno število tekem — 162. Uspehi, kakršna so dosegla posamezna moštva, so res veliki.

TRENING NAŠIH SMUČARJEV

Za tekmovalca doma in na tujem ter še posebej za nastop na zimskih olimpijskih igrah v Squaw Valleyu se marljivo pripravljajo naši vrhunski smučarji. Tako so se znani tekači Cveto in Janez Pavčič, Hlebanja, Gašper Kordež, Roman Seljak ter mladinci Grašič, Zumer in drugi te dni zbrali v Kranjski gori, kjer te dni pod vodstvom zveznega trenerja Kniflica prav marljivo trenirajo.

Alpski vozači Dornik, Šumi, Jamnik, Jenko, Lakota, Klinar, Zupančičeva, Ankeletova, Rutarjeva, Fanedlova, Klofutarjeva in Jamičkova trenirajo pod vodstvom Magušarja in Ilije na Kravcu.

Skakalci pa so zbrani v dolini Tamarja, kjer trenirajo na planiških skakalnicah.

V živahni razpravi so največ govorili o gradnji že dolgo pričakovanega asfaltiranega igrišča, ki ga bodo te dni začeli graditi. Zgradišče tega objekta je že nujnost, saj se na enem samem igrišču, in še to na slabem, res ne more nikakor razvrstiti tolikšno število ekip, kot jih imajo. Na zboru so člani obljubili, da bodo velik delež pri tem prispevali sami s prostovoljnimi deli. Precej pa bo pomagala tudi JLA. To igrišče marljivi rokometarji in rokometarice vsekakor služijo in jim bo ta zgradišče najlepša nagrada za tako velike uspehe kot so jih letos dosegli. Za novega predsednika je bil izvoljen tovariš Dušan Trbovič.

JANEZU ŠUMIJU in VERI SNE-DIC želijo smučarji kranjskega Triglava mnogo sreče in uspehov na novi življenjski poti.

Zadnji športni rezultati

OSMINA FINALA ZA POKAL FLRJ

Velež : Radnički (K) 8:1
Spartak : Partizan 3:4
Hajduk : Novi Sad 4:2
Elektrostroj : Sutjeska 1:4
Trešnjevka : Dinamo 2:3
Vojvodina : Radnički (N) 7:2
Budućnost : Željezničar 0:1
Beograd : Lokomotiva 1:0

R O K O M E T

Jugoslavija : Romunija
ženske 4:8 moški 17:6

Novi prvak - VLADO TOMC

Na nedavnem prvenstvu Slovenije v namiznem tenisu je osvojil prvo mesto 18-letni Vlado Tomc, član Triglava iz Kranja. Zares je presenetil.

V zadnjem času se intenzivno pripravlja za nastop na državnem prvenstvu v Subotici. Našli smo ga v krogu svojih prijateljev Terana, Plutove in ostalih.

»Ali si računal, da boš osvojil najvišjo lovoriko namiznega tenisa v Sloveniji?«

»Lani sem igral še za mladince, letos pa sem prvič nastopil pri članih. Predvideval sem, da bom obtičal nekje na četrtem mestu. Imel sem srečo, ker nisem igral s Teranom in sem v finalu Tomažiča z lahko to premagal.«

»Verjetno precej treniraš?«

»Da, zadnje čase se marljivo pripravljam za nastop na državnem prvenstvu, ki bo v prihodnjih dneh v Subotici. Nadejam se, da se bom uvrstil med 8 najboljših v državi. Treniram nekajkrat tedensko. Težava je le v tem, ker nimam trenerja.«

»Kakšni so tvoji načrti?«

»Zaenkrat imam samo eno željo: da bi se na državnem prvenstvu kar najbolje odrezal.«

»In kaj sodiš o letošnjem republiškem prvenstvu?«

»S kvaliteto nisem bil zadovoljen. Udeležba je bila sicer številna, menim pa, da bo treba še precej sistematičnega dela, da bomo poleg množičnosti dosegli tudi ustrezno kvaliteto.«

PO NOVEM LETU:

Zemeljski plaz porušil Debevčevo hišo

V NEVARNOSTI SO TUDI NEKATERE DRUGE HIŠE — PRI EVAKUACIJI POMAGAJO GASILCI IN VOJAKI — ŠTAB ZA POMOC OGROZENIM PREBIVALCEM — PLAZ SE POMIKA PROTI STRUGI BISTRICE

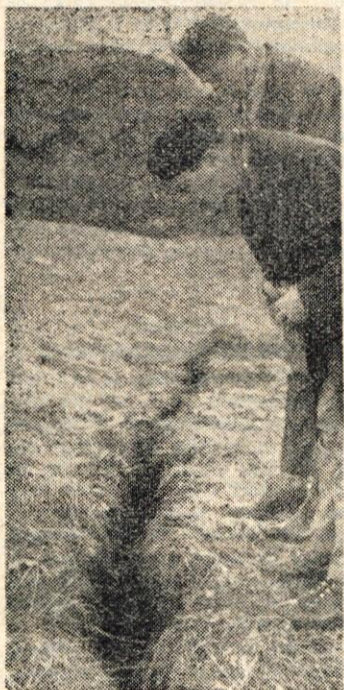
TRŽIČ, 12. decembra

Zemeljski plaz, ki se med Tržičem in Pristavo, na mestu, kjer je bila pod Kukovnico apnenica, pomika proti dolini Tržiške Bistrice s hitrostjo približno 3 do 4 centimetre na uro, je danes dopoldne porušil Debevčevo hišo. Včeraj se je porušila apnenica. Razen Debevčeve hiše so evakuirali tudi že štiri druge hiše. — Cesto je v dolžini približno 600 metrov popolnoma zasulo in odneslo navzdol proti strugi Bistrice. Avtobusi vozijo le do Pristave, iz Tržiča pa tudi skozi Kover in Podbrezje v Ljubljano. — Gasilci in vojniki pomagajo prebivalcem ogroženih hiš. — Škoda je precejšnja.

Zemeljske plasti so se začele pomikati navzdol že v terek. — V sredo dopoldne se je začel vidno nagibati 30 metrov visok dimnik apnenice, ki se je zrušil okoli 13. ure. K sreči ni poškodoval hiše št. 16 ob cesti Jugoslovanske armade. V četrtek je bila cesta že močno poškodovana in raztrgana. Danes ceste sploh ni več. Na mestu, kjer je bila, je plaz z razvalinami apnenice in dimnika. Plaz pa se še vedno pomika navzdol proti strugi in odnaša s seboj vse. — Debevčeva hiša je bila danes zjutraj že okoli 15 metrov niže od mesta, kjer je sicer stala.

Kritična situacija je bila danes okoli 10. ure dopoldne, ko se je še močno nagnjena hiša začela vidno rušiti. Porušil se je ves spodnji del.

Prebivalce najbolj ogroženih hiš so evakuirali že včeraj. V polnem številu so priskočili na pomoč gasilci in vojniki. Danes so odvažali ven le še drva. Evakuirali so dve stanovanjski hiši, last tovarne Peko, dalje hišo št. 18, last Ignaca Jonteza in Markičevo hišo (ob cesti). Ta se je v teku današnjega dne že nagnila za nekaj centimetrov, cesta in tla okoli nje pa so okoli 12. ure že utrpela manjše razpoke.

Razpoke v zemlji

ško orožje (bombe, granate, naboje za minometale in puške). Danes dopoldne so iz Ljubljane

Se drva iz leti — in hiša bo prazna

že prišli strokovnjaki, ki s pomočjo vojske nevarno orožje odstranjujejo.

Po nekaterih približnih cenitvah se pomika proti strugi Bistrice okoli milijon kubičnih metrov zemlje. Razpoke, ki nastajajo na vsem zemljišču okoli plazu in pod njim, se hitro širijo.

TRŽIČ, 12. dec. ob 16. uri: Iz Tržiča nam poročajo, da je plaz Debevčevo hišo že popolnoma podrl in se spet pomaknil

za 10 do 15 metrov navzdol. Zdaj je v resni nevarnosti že hiša št. 18, last Ignaca Jonteza. V pripravljenosti so gasilci, vojniki, mladinci in ostalo prebivalstvo. Danes so že ustanovili štab za pomoč prebivalcem in glavni štab, ki skrbi za vse potrebno. Za primer, če bi plaz zasul strugo Bistrice, imajo že pripravljene ekipe, ki bodo takoj priskočile na pomoč. Začeli so tudi z zbiranjem prostovoljnih prispevkov za ljudi, ki so se morali izseliti.

A. T.

TELEVIZIJA OSVAJA

29. novembra 1958. leta, torej pred približno enim letom, smo na televizijskem ekranu lahko prvič sledili skupnemu programu studijev Beograda, Zagreba in Ljubljane. Jugoslovanska televizija se je rodila! Glede na kratko dobo je njen uspeh zares razveseljeval. Danes televizijska antena na strehah naših hiš ni več nikakršno čudo. Ne samo v Zagrebu, Ljubljani ali Beogradu, temveč tudi po manjših mestih posebno vzdolž obale in v Vojvodini. Celo vasi so okrasile svoje hiše s TV antenami. Težko je odgovoriti na vprašanja, koliko televizorjev je danes v Jugoslaviji. Nekateri pravijo 5000, drugi 7000, tretji 10.000. Verjetno so zadnji najbližje resnici.

Danes spremljajo TV-oddaje na teritoriju, na katerem živi okoli

Potovanje brez dima in saj

V začetku 1961. leta bodo v Vzhodni Nemčiji prenehali s proizvodnjo lokomotiv na parni pogon. Z razvojem kemične industrije in proizvodnje goriva za Diesel motorje, dobivajo Diesel lokomotive vedno večji pomen. V prihodnjih letih bodo državne železnice sprejele v promet večje število najrazličnejših tipov teh lokomotiv. Razen tega bodo za potniški promet še v večjem obsegu kot doslej koristili Dieslova motorna kolesa, motorni vlak s prikloico, ekspresni motorni vlak iz štirih delov in dvonadstropni motorni vlak iz treh delov. Dieslove lokomotive bodo prepeljale v 1965. letu 13 % skupnega bremena, električne lokomotive pa 9 %.

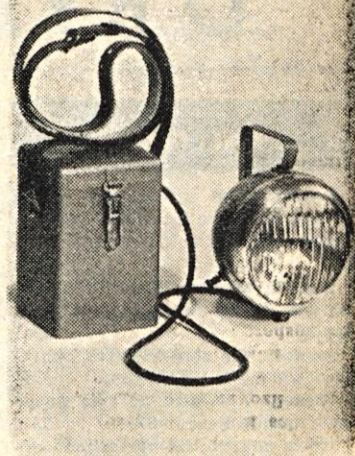
Podjetje za proizvodnjo lokomotiv v Hennigsdorfu je podvzelo vse ukrepe za izgradnjo novih oddelkov, letos pa bodo pričeli z izvajanjem programa elektrifikacije glavnih prometnih žil v državi. Mnoge lokomotive na parni pogon, ki bodo še ostale v prometu, bodo popolnoma rekonstruirali, mnoge pa bodo preuredili za pogon na nafto, s čemer bodo v mnogem olajšali težko delo kurjačev.

NAJSTAREJŠA ZGODOVINSKA NAJDBA V BOHINJU

Nihče ni pričakoval, da skriva mala vas Studor v Bohinju toliko zgodovinskih ostankov. V oktobru letos so našli v Studorju dva lepa kamnita nožka in več okružkov. Strokovnjaki iz Ljubljane so ugotovili, da gre za doslej najstarejšo najdbo v Bohinju. Nožema pripisujejo izvor v kamni dobi. Le-ta potrjuje, da je tam nekoč prebival prazgodovinski človek.

DRAGOCENA URA

Alojz Bogner, rudar iz Slavonkega Broda, hrani nad 350 let staro ura, ki jo je londonski urar Mark Weeck izdelal po naročilu nekega bosenskega bega. Ura je srebrna in ima obliko jajca, mehanizem pa je zelo precizne izdelave.

Ime elektrotehniškega podjetja ELRA Skofja Loka doslej našim ljudem ni bilo dosti znano. To je manjše proizvodno obrtno podjetje, ki pa v zadnjih letih izredno hitro napreduje. Bruto produkt se bo n. pr. v letu 1960 povečal za na 310 milijonov dinarjev, medtem ko je bil še letos planiran na 90 milijonov dinarjev. Razen uslug izdeluje podjetje predvsem akumulatorske svetilke, transformatorje in spajkala vseh vrst. Edino ELRA v Skofji Loki izdeluje akumulatorske svetilke v naši državi. Dnevno jih naredijo okoli 40. Na sliki vidite specialno akumulatorsko signalno svetilko za potrebe elektro gospodarstva.

Zanimivosti

GRADIŠČE PRI POTOKIH — STAROSLOVANSKA POSTOJANKA

Blizu Potok, na poti proti Koroški Beli, se s ceste vidi precej visok hrib, ki mu pravijo Gradišče. Na hribu, ki ima izredno lep razgled na vse strani, so še ostanki kamnitega obzidja. Po ustnem izročilu naj bi bila tu nekoč predstava, ki je varovala pot iz Zirovnice proti Koroški Beli.

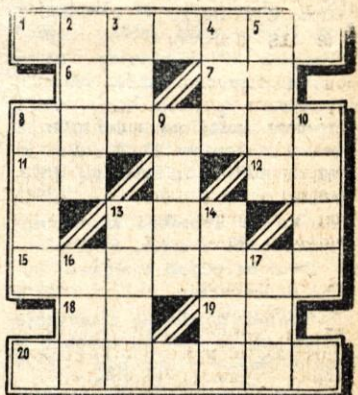
Oktober letos so na Gradišču našli fragment staroslovanske keramike iz 9. stoletja. Gradišče do sedaj še ni bilo podrobno raziskano, arheologi pa bi verjetno našli še starejše zgodovinske sledove, saj so bili nad Gradiščem naseljeni Kelti.

ZA RAZVEDRILO

»Bodite tako ljubeznivi, profesor, pa nam obrazložite novele iz Dekameronala«

KRIZANKA ST. 41

Vodoravno: 1. francoski slikar impresionist (Paul), 6. kemijski znak za radij, 7. dva samoglasnika, 8. vrsta jabolka, 11. enaka soglasnika, 12. samoglasnik in soglasnik, 13. otok v sred. Jadranu, 15. zavoljana nit, 18. nemška okrajšava pri nazivih, 19. mikalnica, 20. vrsta vinske trte.

Navpično: 2. državna blagajna, 3. Zveza arabskih republik, 4. ime biblijske osebe, 5. Cankarjevo knjižno delo, 6. slovenski virtuoza na kitari, 9. maščoba, 10. velika, arhitektonska lepa veža, 13. država v ZDA, 14. moško ime, 16. z nožem napravljena črta, 17. neokrnjen.

REŠITEV KRIZANKE ST. 40

Vodoravno: 1. Molnar, 6. odrin, 8. ček, 10. omet, 12. KP, 13. RN, 14. do, 15. Aida, 17. dar, 18. Rinka, 20. ravnik. Navpično: 1. mačka, 2. loč, 3. ND, 4. Aron, 5. Rim, 7. veda, 9. Epir, 11. terek, 13. rana, 16. dir, 17. dan.

Debevčeva hiša se ruši

Foto: Fr. Perdan

Isaac Asimov

13

Feklene kletke

»Dobro.« Baley je pogledal na stensko uro, pokimal je in vstal. »Redno se ti bom oglašal.«

Ko je odhajal iz komisarije pisarne, se je še obrnil ob odprtih vratih in obstal samo za sekundo delj, kot je bilo potrebno. Videl je, kako je komisarijeva glava klonila na roke na mizi. In detektiv bi se bil lahko zaklel, da je slišal stokanje.

Prokletol je presenečeno stisnil v mislih. Ustavil se je v skupni pisarni in sedel na vogal najbližjega stola, da bi sploh opazil človeka, ki je delal pri tej mizi. Človek ga je malomarno pozdravil in nadaljeval delo.

Baley je odmaknil pokrovček s pipe. Obrnil jo je in iztrkal v vakuumski pepelnik v mizi. Pepel je izginil v odprtini kot bi mignil. Z obžalovanjem je pogledal prazno pipo, jo zaprl s pokrovčkom in spravil. Še ena pipa tobaka je za vedno izgubljena.

Premišljeval je o tem, kar se je ravnokar zgodilo. Enderby ga je na nek način presenetil. Pričakoval je odpor proti najmanjšemu poskusu, da bi odšel v Mesto vseмирcev. Nemaški je poslušal, kako je komisar govoril, da so pogovori z Vsemirci zelo težavni, in govoril je o nevarnostih, ki bi pretile, če bi se z njimi pregovarjal kadarkoli razen izkušenih diplomatov, pa čeprav je o malenkostnih zadevah.

In prav zaradi tega ni pričakoval, da se bo komisar tako zlahka vdal. Pričakoval je, da bo Enderby vsaj predlagal, da ga bo na poti spremljal. Slihe druga zadeva je bila spričo tega res nepomembna. Toda saj Baley ni hotel tega. Zahteval je natančno toliko, kolikor je dobil. Želel je le, da bo komisar prisoten na trimesno-viziji in da bo tako priča dogodkom, čeprav na daljavo.

Za vsako ceno je moral biti skrajno pribečen. Baley mu je priča vajno potrebna, da ga ne bodo mogli presenetiti in se ga znebiti. Potrebno mu je bilo zagotovilo osebne varnosti.

Komisar je na vse to takoj pristal. Baley se je nehote spomnil pridruženega stokanja ob odhodu in pomislil: prekleto, ta človek je že zdaj začel zgubljati živce.

Tik ob Baleyevem ramenu je zazvenel vesel, a trd glas, da se je zdrznil.

»Kaj za vraga pa hočeš« je besno vprašal.

Robot Sammy se je obrnil k njemu z nasmehom, ki je venomer lebdel na njegovem obrazu, kakor bi okorel. »Jack mi je naročil, naj ti povem, da je Daneel opravil.«

»V redu. Zdaj pa izginjaj.«

Namršeno je pogledal za robotom, ko je odhajal. Nič ga ni moglo bolj razjeziti, kot ta okorna kovinska naprava, ki je tako menil nič tebi uporabljala kar njegovo prvo ime. Že takrat, ko je bil R. Sammy nastopil službo v odseku, je to omenil komisarju, toda komisar je le skomiznil z rameni in dejal: »Kaj morem zato? Javnosti zahteva, naj imajo roboti vgrajen močan prijateljski nagon in zaradi tega je tako. Rad te ima. In kliče te tako kot prijatelja.«

Vgrajeno prijateljstvo! Noben robot, brez oziroma na to, kakšnega tipa je, ne more biti nevarno človeškemu bitju. Tak je Prvi zakon robotike: »Robot ne more in ne sme poškodovati človeka, niti ne sme z neaktivnostjo dopustiti, da bi človeka kdorkoli poškodoval.«

Še nikoli nismo izdelali niti enega pozitivnega mozga, da mu ne bi v najosnovnejše sisteme vtisnili prav ta zakon, zato je se nikoli ni moglo zgoditi, da bi robot ne spoštoval tega zakona. Zakaj bi bilo potemliko potrebno še posebno, specialno vgrajeno prijateljstvo?

In vendar je imel komisar prav! To, da so bili Zemljani tako nezaupljivi do robotov, je bilo povsem neumno, to pa, da so vsem robotom vgradili instinkt prijateljstva, je bilo potrebno kakor nasmeh na obrazih vseh zemeljskih robotov.

R. Daneel, na primer, se ni nikoli smehljaj.

Baley je vzdihnil in vstal. Pomislil je: Mesto Vsemircev je zdaj moja prva postaja — ali pa zadnja!

Mestni policijski uslužbenci so se še vedno lahko, kot nekateri visoki mestni možje, vozili v posebnih policijskih avtomobilih po mestnih hodnikih in celo po starinskih podzemeljskih voznih poteh, kjer je bilo za pešce prepovedano. Liberalci so večno zahtevali, naj bi te zastarele vozne poti preuredili v otroška igrišča, nove tržnice, ali pa, da bi skozi njih speljali podaljške ekspresov in lokalnih vlakov.

V nasprotju s tem pa je mestna varnost zahtevala, da ostane vse kakor je. V primeru požarov, ki bi bili preveliki, da bi jih mogli pogasiti lokalni gasilci, ali pa v primeru hudih prekinitev dovoda energije in ventilacije, je morala obstajati možnost za čim hitrejšo mobiliziranje mestnih varnostnih organov za posamezne predele. Da, te prometne žile so morale ostati.

Baley je doslej v svojem življenju le nekajkrat potoval po teh cestah, toda tudi je vladala taka praznina, da je bil vedno slabe volje. Zdelo se je, kot da so poti speljane na milijone milj daleč od toplega in živahnega Mesta. Medtem ko je upravljal z voznimi

napravami policijskega avtomobila, se je pred njimi vlekla cesta v dalj kot slepa gosjenica. Pred njim so se pojavljale druga za drugo nove podzemeljske ulice, če je zavil v levo ali desno. In zdelo se mu je, da pušča za seboj prav tako pusto in slepo gosjenico, ki se vjugastve vleče v neskončnost. Cesta za motorni promet je bila dohore razsvetljena, toda razsvetljava je bila videti nesmiselna v tej tišini in puščobi.

R. Daneel ni storil ničesar, s čimer bi vznemiril to tišino. Gledal je naravnost predse in pusta cesta ni vplivala nanj prav nič bolj je nič manj kot prenapolnjen ekspres.

Zdaj sta ob prodornem žvižgu policijske sirene zletela iz cestnega hodnika in zavila v mestni hodnik.

Mestni hodniki, zdaj namenjeni vozilom, so še vedno kazali znake prejšnje uporabe. Razen policijskih avtomobilov; gasilskih odprav in posameznih kamionov, tu ni bilo drugih vozil in pešci so varno hodili po teli hodnikih. In ko je Baley zdaj tako prodorno zavijal s sireno, so pešci užajeno begali sem in tja.

Tudi Baley je svobodneje zadihal, ko je začutil okoli sebe življenje, toda to je trajalo le nekaj trenutkov. Ko je prevozil dvesto yardov, je zaobrnul v ozek hodnik, ki je vodil v Mesto Vsemircev.

Pričakovali so ju. Stražarji so, kakor je kazalo, poznali R. Daneela in čeprav so bili ljudje, so ga pozdravljali brez predsodkov. Edem izmed stražarjev je stopil k Baleyju in ga pozdravil s hladno vojaško dostojnostjo. Bil je visok in resen, čeprav ni bil najboljši primerak Vsemirca, kakor R. Daneel.

Dejal je: »Prosim vašo legitimacijo, gospod.«

Baley so hitro in temeljito preiskali. Opazil je, da ima stražar na rokav rokavice v barvi mesa in zelo očitne filtre v nozdrvih.

Stražar ga je spet dostojno pozdravil in mu vrnil legitimacijo. Potem pa rekel: »Tam so majhni osebni prostori in ljubo bi nam bilo, če bi stopili tja in se stuširali.«

Baley je hotel sprva zavrniti ponudbo, toda R. Daneel ga je prijateljsko povlekel za rokav, stražar pa se je vrnil na svoj prostor.

R. Daneel je rekel: »Partner Elijah, navada je, da se prebivalci Mesta stuširajo, preden vstopijo v Mesto Vsemircev. To ti povem, ker ne želim, da bi zaradi pomanjkljivih informacij ti ali pa oba skupaj zapadla v zagato. Prav tako ti svetujem, da glede osebne higijene storiš vse, kar veš, da je na mestu.«

Baley ni mogel skriti presenečenja in sovraštva; zrcalila sta se mu na obrazu.

R. Daneel je dodal: »Žal mi je, toda navade so take.«